

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

5 november 2024

Kenmerk

DGNV / 89743981

Kopie aan

Bijlage(n)

3

nota

Beslisnota publicatie en openstelling MGB

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

U ontvangt deze nota over de Regeling provinciale gebiedsgerichte beëindiging veehouderijlocaties (Rpgb, ook wel bekend als de Maatregel gebiedsgerichte beëindiging, MGB), met een Circulaire aan de provincies en een korte brief aan de Tweede Kamer. Begin september bent u met een nota geïnformeerd over deze regeling betreffende de recente staatssteungoedkeuring door de Europese Commissie en over de hoofdlijnen van deze regeling.

Geadviseerd besluit

U kunt:

- Bijgaande regeling en de bijbehorende toelichting ondertekenen;
- Bijgaande begeleidende brief bij de circulaire ondertekenen;
- Bijgaande Kamerbrief ondertekenen voor verzenden naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De Rpgb vormt na publicatie in de Staatscourant en inwerkingtreding voor de komende drie jaar de basis voor provincies om eigen provinciale regelingen te kunnen openstellen voor het vrijwillig geheel of gedeeltelijk beëindigen van veehouderijlocaties in gebieden met grote milieu-, natuur- en klimaatopgaven: de veenweidegebieden, beekdalen, zandgronden en overgangszones rond en in Natura 2000-gebieden.
- De Rpgb ondersteunt daarmee de provinciale gebiedsgerichte aanpak.
- Met de Rpgb wordt een rijksbijdrage (specifieke uitkering) aan provincies beschikbaar gesteld. Het betreft totaal € 140 mln: binnenkort kunnen de provincies een aanvraag indienen voor een bedrag van totaal € 110 mln. Op een later te bepalen tijdstip zullen aanvragen voor het resterende bedrag van

Ontvangen BPZ

€30 mln kunnen worden gedaan, na een tussentijdse evaluatie en op basis van een dan nader te bepalen verdeelsleutel.

- Hiernaast kunnen provincies aanvullende middelen inzetten voor gebiedsgerichte beëindiging van veehouderijlocaties, bijvoorbeeld uit andere specifieke uitkeringen, zoals de zogenoemde versnellingsmiddelen en de middelen voor de koplopermaatregelenpakketten. In totaal, met inbegrip van het Rpgb-budget, kan maximaal € 700 mln worden ingezet (het budget waarmee de Europese Commissie in het kader van de staatssteungoedkeuring akkoord is gegaan). De interbestuurlijke stuurgroep MGB, onder wiens regie de Rpgb tot stand is gebracht, bewaakt dat dit budgetplafond niet wordt overschreden.
- Van 2 december 2024 t/m 28 februari 2025 kunnen provincies een eerste MGB-uitkering aanvragen. RVO kan vanaf 1 januari 2025 die aanvragen toewijzen.
- De brief met de circulaire aan provincies heeft betrekking op de inzet van de aanvullende middelen voor gebiedsgerichte beëindiging. Onderstreept wordt dat daarbij in verband met de staatssteunregels moet worden voldaan aan de randvoorwaarden van de Rpgb en aan de afspraken voor de verdeling tussen de provincies van het totale budget van € 700 mln. Die afspraken worden gemaakt onder regie van de interbestuurlijke Stuurgroep MGB. Overigens dienen zij bij de inzet van aanvullende middelen ook toepassing te geven aan bestedingsvoorwaarden die mogelijk voor die middelen gelden.
- Met de Kamerbrief informeert u de Kamer over de kernpunten van de Rpgb en de circulaire en geeft u aan dat met de publicatie van deze regeling de moties Grinwis c.s. (Kamerstuk 36 410 XIV, nr. 61), De Groot en Otterloo (Kamerstuk 35 600 nr. 45) en de motie van Boswijk c.s. (Kamerstuk 35 925 XIV nr. 104) kunnen worden beschouwd als te zijn afgedaan.

Toelichting

- De Rpgb biedt via provinciale subsidieregelingen ondernemers de mogelijkheid om hun veehouderijlocatie op vrijwillige basis geheel of gedeeltelijk te sluiten. Gedeeltelijk sluiten biedt bijvoorbeeld perspectief aan ondernemers die willen blijven en hun bedrijfsvoering willen extensiveren (verkleinen van de veestapel of geheel stoppen met één diersoort).
- Veehouderijlocaties die in de genoemde gebieden zijn gelegen, komen voor deelname in aanmerking wanneer zij een ammoniakemissie veroorzaken en een ammoniakemissiereductie realiseren boven een landelijke in de regeling opgenomen drempelwaarde (250 kg NH₃ per jaar voor melkvee- en rundveebedrijven en 750 kg NH₃ per jaar voor overige veehouderijen). Hiermee worden provinciale gebiedsprocessen zo goed mogelijk ondersteund en gelijktijdig worden overheidsmiddelen zo doelmatig mogelijk ingezet.
- Met de 100% marktconforme vergoedingen op basis van bedrijfsspecifieke taxaties kan maatwerk worden geleverd en wordt tegemoet gekomen aan de motie Grinwis c.s. (Kamerstuk 36 410 XIV, nr. 61) die oproept om de Rpgb relatief aantrekkelijk te maken voor verouderde agrarische bedrijven in vergelijking met de Lbv-plus en Lbv.
- Met de Kamerbrief geeft u aan dat u met de publicatie en inwerkingtreding van de Rpgb, te samen met de op 2 september jl. gepubliceerde Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) en de

openstelling van de Subsidieregeling voor investeringen in verduurzaming voor veehouderijlocaties met piekbelasting (Sbv), tevens de motie van De Groot en Otterloo (Kamerstuk 35 600 nr. 45) en de motie van Boswijk c.s. (Kamerstuk 35 925 XIV nr. 104) beschouwt als te zijn afgedaan.

- De motie De Groot en Otterloo verzoekt de regering:
 - om samen met de provincies gerichte actie te ondernemen om de grootste belasters nabij Natura 2000-gebieden te benaderen voor opkoop van het bedrijf;
 - de behaalde resultaten daarvan in de eerste tranche te evalueren en op basis daarvan in de tweede en derde tranche het verplaatsen van een bedrijf mogelijk maken onder de voorwaarde dat een bestaand bedrijf met dierrechten wordt overgenomen en dat er substantiële emissiereductie plaatsvindt;
 - op die manier in de tweede tranche het stoppersverbod uit de regeling te halen;
 - te onderzoeken wat de deelnamebereidheid is van veehouderijen, waaronder de veehouderijen die de grootste belasting op Natura 2000-gebieden veroorzaken, om hun bedrijf te beëindigen of te verplaatsen;
 - mogelijkheden uit te werken om verplaatsing te faciliteren in combinatie met een beëindigingsregeling;
 - de opbrengst hiervan in het structurele pakket op te nemen ten einde in elk geval de meldingsvrije activiteiten te kunnen legaliseren,
- De motie van Boswijk c.s. verzoekt de regering:
 - om een aantrekkelijke vrijwillige stoppersregeling te ontwikkelen en drempels, zoals fiscaliteiten, zo veel mogelijk weg te nemen,
 - de mogelijkheden voor de verplaatsing van agrarische ondernemers en beschikbare innovatiemogelijkheden in beweging te brengen;
 - de behaalde emissiereductie met ruime inzet ten goede te laten komen aan natuurherstel en een deel door middel van registratie via een stikstofbank vrij te geven voor duurzame economie, bouw en landbouw, in het bijzonder PAS-melders.